

DE NIEUWE WERELDLEER

Eens in de zoveel tijd speelt zich op aarde een vernieuwing af, deze vernieuwing gaat ten dele uit van het stoffelijke, ten dele van het geestelijke. In een dergelijke vernieuwing spelen grote figuren en vaak gezondenen uit de geest of grote ingewijden een rol. Op het ogenblik bevindt de aarde zich in een periode van vernieuwing en er is nu reeds enige jaren een nieuwe leer, die hoofdzakelijk verkondigd is in wat u kunt noemen het Nabije Oosten, mede omspannende dus India en Pakistan. De verkondiging van deze leer geschiedt op vele verschillende wijzen, maar de bron daarvan is iemand, die wij op het ogenblik - waar hij gezondene is - beschouwen als de nieuwe wereldleraar.

Het ligt niet in de bedoeling om met deze lezing een nieuwe godsdienst te prediken, evenmin als, naar ik meen, de nieuwe wereldleraar de bedoeling heeft een nieuwe godsdienst te stichten. Het gaat ons hier allereerst om het vaststellen van de geestelijke achtergronden en behoeften van deze tijd op een zodanige wijze, dat zij in een denksysteem kunnen worden verenigd en in de praktijk kunnen worden omgezet.

Misschien doe ik het best om te beginnen met een reeks geloofsartikelen. Het eerste artikel van dit nieuwe denken en dit nieuwe geloof is en blijft:

Ik geloof in een God. Een God, Die voor mij niet kenbaar is in Zijn volle wezen, maar Die Zich in en rond mij voortdurend manifesteert.

Dit geloof is oud. Het is hetzelfde geloof, dat verkondigd wordt door de Christenen en dat lang voordien zelfs door verschillende monotheïstisch en andere theïstische richtingen naar voren werd gebracht. Het verschil is hier alleen, dat God wordt gezien als het Onkenbare, dat in zijn manifestatie binnen zowel als buiten het "ik" en voor het "ik" toch is te erkennen. In dezelfde trant verdergaande moet ik zeggen:

Ik geloof in de eenheid van het totaal der schepping door de wil van de Schepper en de verbondenheid - ongeacht schijnbare begrenzingsen - van alle bewustzijnsvormen binnen die schepping. Stof en geest, mens en dier en plant, allen hebben een bewustzijn. Dit bewustzijn verbindt hen. Het is deze binding, waardoor het Al de uiting kan zijn van de Schepper. Het is ook deze binding alléén, krachtens welke de mens geestelijk zowel als stoffelijk kan bestaan. Daarom is het noodzakelijk, dat een ieder zich van de verbondenheid voortdurend bewust is. Niets dat leeft, is ons vreemd. Indien onze eigen instelling harmonisch en juist is, dan zal al het levende harmonisch en juist tegenover ons staan.

Het derde artikel:

Er is een goddelijk weten, dat in het begin werd neergelegd in de schepping en dat in alle delen der schepping is uitgedrukt.

Dit weten is nimmer in ons of anderen volledig te vinden. Elk onzer echter bezit daarvan bewust gedeelten en kan zich de andere delen bewust eigen maken. Naarmate het "ik" sterker harmonisch wordt met de Schepper en Zijn schepping, zal het goddelijk weten binnen het "ik" zich sterker manifesteren.

Het vierde artikel van mijn geloofsbelijdenis zegt:

Al het leven is heilig. De heiligheid van het leven echter is niet gelegen in het respect voor de stoffelijke manifestatie ervan, maar in de erkenning van het leven zelf, als door God gegeven.

Dit wil dus zeggen, dat je niet al het leven zonder meer heilig kunt achten. Maar dat het begrip voor de goddelijke manifestatie daarin doet streven naar harmonie met dit leven; en als het

vernietigen van een uiterlijke vorm (denk b.v. aan uw voeding met planten) noodzakelijk is, zullen wij het leven op zichzelf niet schaden.

"Want ik geloof," zo zegt onze nieuwe wereldleraar en hij voegt er achteraan "en weet uit eigen ervaring" en dat kunnen de meesten van ons niet, "dat het leven op zichzelf oneindig is, onaantastbaar en niet kan worden veranderd. Slechts het bewustzijn van het leven omtrent zichzelf en het weten omtrent zichzelf kan door het streven van een ik-heid of ego langzaam maar zeker verhelderend werken en zo het ware "ik" bewust doen ondergáán."

Het is ingewikkeld, dat weet ik. Maar vergeet niet, dat ik moet trachten om bloemrijke gelijkenissen om te zetten in de eenvoudige termen van een geloofsbelijdenis.

Zoals een reeks van b.v. tien geboden een aantal afzonderlijke geboden inhoudt omtrent God en omtrent de mens, zo zouden we ook bepaalde aanwijzingen, die in de nieuwe leer zijn opgenomen, kunnen scheiden in twee delen. Het eerste betreft alleen de verborgen innerlijke wereld van de mens en de God, waarmee hij in contact is. Het tweede gedeelte daarentegen heeft direct betrekking op zijn uitingen in de stof en zijn mogelijkheden als geest.

De eerste daarvan luiden:

Gij zult in alle dingen uw God erkennen en niets God heten, dat niet in uzelf als God is gemanifesteerd.

Gij moogt nimmer van uw God een beeld vervaardigen of een vast schema of een vaste voorstelling maken, hetzij met lijnen, met woorden of zelfs met gedachten. Want de Godheid is groter dan al het voorstelbare.

Gij moogt u nimmer onthouden de Godheid te aanvaarden; ook wanneer dit op zichzelf niet prettig is of zelfs in strijd lijkt met uw belangen. Al wat uit God komt gaat voor.

Dan wordt er omtrent die God ook nog gezegd - en ik vat het nu maar in een zin samen, ofschoon het verschillende betogen en gelijkenissen zijn geweest, waaruit ik dit heb gedistilleerd met behulp van degenen, die daaraan hebben meegewerkt:

Het heeft weinig zin te spreken over God als een buiten u staande werking of factor. God is voor u de wet. De wet openbaart zich door het feit, dat zij niet, maar dan ook nimmer, terzijde kan worden gesteld en altijd in uw wezen en werken volledig tot uiting komt. Voor de mens is de kenbare Godheid het complex van wetten - stoffelijk en geestelijk - die onveranderlijk en voor het gehele Al van toepassing zijn. Daar God Zich voor ons manifesteert als een wet, zal de erkenning van God afhankelijk zijn van het erkennen van en het leven volgens deze wetten.

En dan is er een laatste stukje, dat ik u met enige aarzeling voorleg, omdat ik op de beantwoording daarvan niet volledig mag ingaan. Ik wil het echter toch volledigheidshalve doen.

Daar God leeft in de mens, is het totaal van zijn bestaansvormen en het totaal van zijn levens gezamenlijk indirect deel van de goddelijke wil; één en ondeelbaar en onveranderlijk. De ervaring, die het bewustzijn hiervan heeft, is veranderlijk en in overeenstemming met de wijze, waarop de wet en de goddelijke wil in het "ik" in de verschillende fasen worden beleefd.

Tot zover de dingen, die God betreffen.

En nu de leer voor de mensen. Bedenk wel, deze leer is niet bestemd om onmiddellijk en volledig in praktijk te worden gebracht. Zij is een aanduiding van al datgene, wat kán geschieden in de loop der tijden en geeft u - naast een richtlijn voor uw eigen handelen - ook wel degelijk inzicht in de geestelijke achtergronden.

Vrijheid is het meest belangrijke, dat een mens kan bezitten. Maar werkelijke vrijheid verwerft men slechts, indien men niet slechts rechten kent maar ook - en bovenal - zijn plichten. Wie een plicht ervaart en deze volbrengt, verwerft zich daarmee een recht; dit recht is vrijheid.

Hierbij moet u dus uitgaan van het standpunt, dat plicht eerst komt. En altijd weer: pas na de plicht kan er ooit sprake zijn van een recht. En eerst in recht én plicht komt vrijheid tot uiting.

Het erkennen van de geaardheid van de mens en zijn streven is belangrijker dan het kennen van alle wetten der mensen en van alle godsdienstige voorschriften, die ooit door de mensen als waar of noodzakelijk werden erkend.

Het commentaar hierop bevat o.m. de volgende zinsnede:

De mens spreekt van bepaalde dingen als heilig, omdat ze voor hem op dat ogenblik noodzakelijk zijn. Hij noemt dingen onveranderlijk of goed, omdat ze met zijn begrip en zijn wezen op het ogenblik in overeenstemming blijken. Maar dit kan nooit werkelijk of bepalend zijn, ofschoon eens de vergroting van het aantal mensen noodzakelijk was om daardoor tot een rijkere schakering van de menselijke samenleving en grotere mogelijkheid tot beleving voor de geest te geraken, zo kan er toch een ogenblik komen, dat de vermeerdering van de mensheid een zeer ernstige zaak is geworden en beperkingen daarop noodzakelijker zijn, dan deze zonder meer goed te keuren.

Hierbij doelt de nieuwe wereldleraar, die deze commentaren gaf, op het feit, dat naarmate de bevolkingsaanwas groter is (dus niet het aantal maar de aanwas) de neiging tot geweld en gewelddadigheid en de zelfzucht van de mens eveneens stijgen. Dit geeft aanleiding tot oorlogen enz. (dus tot een selectieproces, waarbij de sterkste natuurlijk wel kan overleven), maar dat zelden of nooit bevredigend is van uit geestelijk standpunt. Hierbij zou men dus kunnen zeggen, dat de wereldleraar indirect spreekt voor geboortebeperving.

Al het leven is heilig. Indien gij dit aanvaardt, zult gij alleen dat leven voortbrengen en dat leven tot uw wezen toelaten, dat gij werkelijk kunt eren.

Datgene wat men veracht of niet begrijpt, moet men buiten eigen wereld stellen, zoekende naar het Goddelijke daarin, tot harmonie daarmee mogelijk is. Nimmer mag men echter iets als demonisch beschouwen of bestrijden. Demonie komt slechts uit de mens zelf voort.

Met andere woorden, de nieuwe wereldleraar zegt: Er is geen duivel, die werkelijk van belang is, buiten de duivel die in de mens zelf leeft.

Dan geeft hij regels voor de samenleving. En hij zegt daarbij ook steeds weer, dat er geen vaste maatstaf bestaat. Onder meer:

"Ik zeg u niet, huwen of niet-huwen is belangrijk, doch elkander innerlijk erkennen of niet-erkennen. Dit zij uw maatstaf."

"Begrijp, dat alle plichten, die de wereld u oplegt, alleen aanvaardbaar kunnen worden geacht, wanneer zij niet in strijd zijn met de rechten van alle mensen, de heiligheid van al het leven in de zin van het Goddelijke, dat zich daarin manifesteert."

"Begrijp, dat macht alleen wordt begeerd door hen, die geestelijk niet gezond zijn. Zij echter, die geestelijk wel gezond zijn, trachten te dienen zonder daarvoor macht te vergen. Zorg, dat gij geestelijk gezond zijt. Zoek niet macht voor uzelf maar geluk voor uw naasten."

"Er wordt gezegd in vele wetten," zo vervolgt onze wereldleraar in een bepaald betoog, "dat gij uw vader en uw moeder dient te eren." "Maar," zegt hij, "uw vader is de God, Die uw geest aanzijn gaf en uw moeder de aarde, die u het lichaam gaf, waarin gij thans moogt leven. Indien gij uw God eert en de aarde erkent, zult gij alles eren, wat eerlijk en oprecht is. Doch alleen het feit, dat men u heeft voortgebracht, betekent niet dat men daardoor aanspraken op uw wezen heeft."

Een heel pijnlijke wet voor velen, een pijnlijke leer. Vooral voor het Oosten, waar de verhouding tot de ouders vaak zeer belangrijk wordt geacht.

"Al wat gij bezit, zult gij met anderen delen. Want, dat wat gij voor uzelf opeist, verliest gij, omdat het u beheerst. Hij echter, die aan anderen weet te schenken, is meester over wat hij bezit en over zichzelf. Slechts uit dit meesterschap kan bewustzijn ontstaan."

Andere godsdiensten zeggen: Je mag niet stelen of iets dergelijks. Onze wereldleraar zegt het anders.

"De kwestie van het al of niet iets nemen, wat je niet toebehoort, is tegenwoordig waarschijnlijk wel heel erg moeilijk op te lossen. Maar," zo zegt hij: "Bedenk één ding; op het ogenblik dat je een bezit - onverschillig wat - belangrijker acht en tegen anderen wilt verdedigen, is het meester geworden over je. Je verliest je persoonlijke vrijheid en daarmee je mogelijkheid tot bewustwording."

Dat wordt later uitgewerkt en brengt ook weer enige pijnlijke aspecten mee, vooral voor de westerse wereld,

"Want," zo zegt hij, "de kinderen bezitten hun ouders niet en de ouders niet hun kinderen, noch kan de man de vrouw of de vrouw de man bezitten. Niets kan men bezitten behalve zichzelf en het verworven bewustzijn van dit "ik." Daarom is het belangrijk, dat men zich nimmer aan een dergelijk bezit van mensen of zaken vastklampt."

Hij vervolgt:

"Toorn is het begrip van het onjuiste. Hij kan de vlam zijn, die het onreine reinigt. Maar in vele gevallen is toorn de zwakheid van het "ik", die - zich ontdekt ziende - zich met alle, ook niet geoorloofde, middelen verdedigt. Wees nimmer toornig, doch besef wie en wat gij zijt. In de plaats van uw toorn zal de goddelijke wet treden."

"Dood nimmer, tenzij dit noodzakelijk is voor uw eigen leven. Dood geen plant en geen dier en geen mens. Laat u liever doden, dan dat gijzelve tot doder wordt. Want hij, die doodt, erkent het Goddelijke niet. Wie het Goddelijke niet erkent echter, is blind. Wie blind is, zal ondergaan in de vernieuwing dezer tijden en het nieuwe licht niet aanschouwen."

"Eerbiedig al het leven en eerbiedig elk denken en alle vrijheid. Want hoe kunt gij vrij zijn, indien gij anderen wilt binden aan uw bevel, aan uw gedachte, aan uw woorden. Slechts wie de vrijheid van anderen eerbiedigt en hen vrijelijk laat gaan, kan vrij zijn. Slechts wie vrij is, zal op aarde ontsnappen aan de ketenen van de stof."

Hiermede heeft hij een reeks regels gegeven, die eerlijk gezegd in een moderne maatschappij niet zijn te volvoeren. Deze regels, die ik toch naar voren moet brengen, zijn dan ook één van de redenen, waarom ik heb gezegd: Begrijp wel, dit kan niet alles onmiddellijk in praktijk worden gebracht. Want de mensheid moet er langzaam naartoe groeien.

Misschien nog moeilijker voorstelbaar zijn de volgende regels, die eerder beschouwelijk of wijsgerig zijn, maar vérgaande consequenties hebben:

Elke grens, die er bestaat tussen mens en mens, mens en geest, mens en God, is een grens die voortkomt uit het bewustzijn. Alle scheiding en beperking ligt in het denken. Wie echter in zichzelf niet beperkt is, kan één-zijn met de mens, met de geest en met zijn God. Want waarlijk, wie in zichzelf slechts het goede zoekt, zal krachtens de goddelijke wet het goede vinden in alle sferen, in alle wereld.

Hierbij behoort nog veel commentaar, dat ik u niet in zijn geheel in deze inleiding kan voorleggen. Maar het komt in de praktijk hierop neer: Er is een band, die tussen al het leven bestaat en door geen enkele wereldscheiding of menselijk inzicht of wat dan ook kan worden teniet gedaan. Is die band er, dan wordt ze innerlijk beseft. Door dit innerlijk besef te stellen vóór alle beperkingen en elk voorbehoud kan men openstaan voor de goddelijke kracht, maar ook voor het contact met de geest en met de medemens.

Dan vind ik in zijn leringen verder nog een zeer interessant punt, dat karma betreft. Ik kan het helaas niet in een enkel artikel als van een geloofsbelijdenis samenvatten. Kort weergegeven luidt het als volgt:

Daar alle levens, die men doormaakt (eventueel ook vele menselijke levens of het meermalen vertoeven in dezelfde sfeer) in feite één geheel vormen binnen het "ik", zal dit geheel voor de erkenning van God belangrijk zijn. Dit houdt in, dat wij onszelven - onverschillig waar wij vertoeven - als één geheel moeten beschouwen en nimmer moeten denken, dat een bepaald leven alle consequenties van vorige levens heeft teniet

gedaan of die van komende levens kan opvangen en richten. Neen, het is juist belangrijk, dat wij in het bestaan, dat wij op het ogenblik als onze werkelijkheid erkennen, de banden uit het verleden op een logische wijze voortzetten in de geest en zo nodig in de stof.

Hierbij moet ik opmerken, dat de zedenleer, die bij deze nieuwe leringen behoort, niet toelaat dat men nu maar zonder verder oordeel alles wat eens is geweest als een uitvlucht gebruikt om in het heden zichzelf uit te leven. Er moet een innerlijke overtuiging bestaan, die al het andere a.h.w. overvleugelt; pas dan kan het zin hebben.

"De mens," zo zegt de nieuwe wereldleraar, "die in het heden dingen uit het verleden flauw beseft, zal deze in het begin eerder als een gevoel of als een noodlot ervaren. De meer-bewuste echter zal inzien, hoe bepaalde banden uit het verleden zijn voortgekomen en beseffen dat deze zowel de geest, die hem omringt als de mens, waarmee hij in contact komt, tot op zekere hoogte bepalen. Het is een goddelijke wet, die hier werkt. Het resultaat is, dat de mens door in het heden voortdurend zo goed en zo rechtvaardig mogelijk te handelen, zonder ooit de invloeden van het verleden te erkennen, de God in zich bevestigt. Dat kan op zijn beleving van de toekomst zeer grote invloed hebben, maar behoeft niet noodzakelijkerwijze zijn toekomstig leven in een andere sfeer of hernieuwd op de wereld sterk te wijzigen. Slechts zijn persoonlijk bewustzijn daarvan wordt anders."

Dit is ook een heel belangrijk punt, omdat hier dus de nieuwe, wereldleraar reïncarnatie klaarblijkelijk aanneemt en wat meer is, die reïncarnatie beschouwt als een belangrijk deel van het menselijk leven.

Hij zegt verder - en ook dit is m.i. zeer belangrijk - dat God in Zijn gehele wezen nimmer kan worden begrepen en ten hoogste kan worden ondergaan en aanschouwd.

"Maar," zo vervolgt hij, "de delen van dit goddelijk wezen, die ons in een wereld of in een sfeer leiding geven, die helpen het lot van een wereld of van een mens te bepalen, kunnen wél worden begrepen en beseft. Indien wij naar God willen streven, is onze eerste taak een zekere harmonie en eenheid te bereiken met de krachten, die - hetzij in ons eigen lot of het lot van een wereld of van de kosmos - als uit God werkzaam optreden. Deze zijn echter niet altijd dezelfde."

Het laatste is een zeer belangrijke zinsnede. Er is dus een wisseling. Hij vervolgt dan:

"Er zijn twee wetenschappen: één van de stof en één van de geest. Bedenk echter, dat de geest eeuwig is, terwijl het "ik" in de stof steeds ondergaat. Zo is de geestelijke wetenschap de meest belangrijke. De stoffelijke wetenschap zal altijd moeten dienen om de geestelijke wetenschap te vergroten."

Hij zegt verder - en dat mag ik misschien weer in een gebodsvorm gieten, want dat is het feitelijk:

"Onthoudt u van geweld. Want wie geweld pleegt of geweld gebruikt, scheidt in zichzelf een vatbaarheid voor het geweld. Wie het vuur haat, wordt door het vuur gebrand. Wie het vuur slechts veracht en het als onwaardig aan zichzelf beschouwt, wordt door het vuur gespaard."

Sterk maar waar. En hij trekt daaruit deze conclusie:

"Dus indien gij geschaad wordt door geweld of door haat, ligt dit in uw eigen wezen en uw eigen begrip en is nimmer aan een schuld of een ingrijpen van anderen te wijten."

Typisch is, dat deze nieuwe leer omtrent het leven na de dood betrekkelijk vaag is. Zij stelt eenvoudig: Er is geen grens tussen leven en dood buiten de gedachten. Het is de gedachte, die de grens scheidt, want daardoor blijft het bewustzijn voortbestaan of houdt erdoor op. Opvallend is daarom, dat wordt gezegd:

"Het is voor u noodzakelijk een zo groot mogelijke eenheid en samenwerking te bereiken met al wat leeft, ook datgene wat gij niet aanschouwt (dus wij zeggen: de

sferen, de geest etc.), opdat gij, één-zijnde met het Goddelijke, een deel daarvan niet bestrijdt en aan deze strijd zult ten ondergaan."

Ook is onze nieuwe leer praktisch. En ik zou haast zeggen, ze is zoveel te praktischer, omdat ze logisch is. Ze zegt o.m.:

"Het is beter onoverlegd te handelen dan niet te handelen. Want hij, die onoverlegd handelt, doet ervaring op. Hij, die niet handelt, is in zichzelf geschaad."

"Het is beter," zo vervolgt onze Meester in hetzelfde betoog, "om duizendmaal te falen dan om nimmer te pogen. Het is beter duizendmaal recht op een doel af te gaan en het niet bereiken dan langs omwegen een doel te bereiken, wat dan nimmer bevredigt."

"Het is beter uzelf duizendmaal te offeren en duizendmaal te sterven dan éénmaal onrecht te plegen tegen anderen. Want dit kunt gij in uzelf niet delgen en zult gij steeds weer moeten beseffen als een onjuist inzicht tegen God en een verkeerd begrip van goddelijke wetten."

En dan gaat hij onmiddellijk verder en zegt:

"Alles wat men economie, politiek en godsdienst noemt, is een band, waarmee u wordt geketend. Het is een dwaas, die zich laat ketenen zonder te beseffen waarom. Gij echter kent mensen niet en gij kunt hun ware wezen niet beseffen dan door de God, Die in u leeft. Bindt u daarom nimmer en wees vrij, levend volgens de God in u en de goddelijke wet, die gij kent."

Hij is dus klaarblijkelijk nogal een vijand van veel in deze maatschappij. Dat komt ook tot uiting in een andere leer:

"Het is beter éénmaal in het leven tot één mens een woord van licht en goedheid te hebben gesproken, dan boeken vol te hebben neergeschreven, die niemand ooit ontroeren."

"Het is beter éénmaal tegen zijn plichten in mens te zijn geweest dan een perfect ambtenaar of rechter. Mens zijn en menswaardig leven en handelen is het eerste vereiste voor een ieder, die bewustwording zoekt."

En dan komt daar de kwestie van naastenliefde te berde, die ik opzettelijk afzonderlijk behandelt ofschoon ze eigenlijk in het eerste gedeelte van die geboden en geloofsbelijdenissen zou thuishoren.

"Naastenliefde wil niet zeggen, dat gij uw naaste bemint, zoals hij is, maar dat gij de God in hem erkent en het volmaakte wezen dat hij kan zijn. Het dienen van dit wezen en het bevorderen van elke openbaring daarvan is uw taak, uw plicht en uw voorrecht. Uw naaste is degene, die gij kent. Het heeft geen zin om goed te zijn tegen het onbekende, want dit is vaagheid en droom. Beter éénmaal een hongerige te voeden dan miljoenen te geven voor mensen, die gij niet kent, terwijl gijzelf uw miljoenen haast niet mist."

Hier is dus zeer typisch nadruk gelegd op de onrechtmatigheid van de schenking op zichzelf. Zo wordt ook gezegd:

"Indien iemand hongert naar kennis, zo zult gij hem geen brood geven, maar uwe geest met hem delen."

Ook in verband met de naastenliefde. U moet niet geven, wat de mensen op het ogenblik schijnen te vragen, maar wat ge voelt dat ze nodig hebben. Dat alleen kan u helpen om de wereld goed te maken.

Er zijn enkele aspecten in deze leer, die m.i. duidelijk op een toekomstige verhouding zijn gericht, omdat zij in de huidige wereld niet passen. Ik zeg het precies, zoals ik het aanvoel. En dit commentaar is van mij. Misschien ben ik daarin fout. De stellingen op zichzelf echter - en daarvoor kan ik dus instaan - luiden als volgt:

"Wie een grens erkent, is een dwaas.

Wie meent, dat hij met het verrichten van slechts één taak en het verwerven van één kennis mens is, is een dwaas.

Gij moet zoveel mogelijk van uw wereld kennen en zoveel mogelijk taken voor zoveel mogelijk mensen vervullen.

Gij dient zo rijk mogelijk te zijn in innerlijk leven en zo arm mogelijk in al wat u stoffelijk kan binden.

Wie zijn geest rijk maakt, kan zijn lichaam stalen. Het is belangrijk een gezond lichaam te hebben. Doch een gezond lichaam is eerst van belang, wanneer de geest gezond is. Werk aan de geest."

En dan krijgt u iets, dat bijna het Oude Testament lijkt en in deze tijd ook niet schijnt te passen.

"Het is vloekwaardig niet te straffen, omdat gij meent dat de straf niet zal worden begrepen.

Het is verboden te straffen in woede. Doch straffen zult gij en met volle zwaarte, opdat het bewustzijn kan worden aanvaard van de geldende regels.

Gij zult geen mens doden. Maar hij, die een mens doodt, zal dienen te bewijzen dat hij een mens is. En dit kan slechts door zijn innerlijk leven en zijn daadwerkelijk streven."

"Alle tegenstellingen, die berusten op verschillende denksystemen, zijn dwaas. Er kan geen systeem worden gebouwd, dat voor een deel der mensheid of voor geheel de mensheid bevredigend is. Slechts het geven van vrijheid aan allen en het beperken van geweld en haat door eigen streven en eigen werken, zowel als het zonder haat of woede en zonder overdadig geweld ingrijpen, kan de wereld verbeteren."

"Indien gij wilt bouwen en gij hebt geen bouwstenen, breek dan het onnutte af, dan zult ge bouwstenen hebben."

"Vrees niet, wat de mens schijnt te bedreigen (ik meen, dat dit o.m. een toespeling op de atoombom is), want al zal de kracht heersen, zo zijt gij daarvoor niet vatbaar, indien gij niet vreest."

"De geest is sterker dan alle dingen. En waar de geest zich bewust is en zich uit, is zij meester over alle dingen, zolang zij het Goddelijke in zich niet verloochent

Uit deze verschillende uitspraken kunt u dus opmaken, dat onze wereldleraar zeer waarschijnlijk verwacht, dat er een ogenblik komt, dat er niets nieuws onder de zon lijkt te zijn, dat men niets nieuws meer zal kunnen bouwen. Hij zegt:

"Neem het oude en herbouw daarmee het nieuwe."

Dit is belangrijk b.v. voor de godsdienst. Er komt een ogenblik, dat een godsdienst niet meer bevredigend is; dat een esoterisch systeem niet meer voldoende is. Dan is het niet noodzakelijk om die dingen opzij te zetten. Wij zijn vaak niet in staat om een ander bevredigend systeem op te bouwen; wij moeten het oude herbouwen. Dit element van praktisch handelen, door uit oud nieuw te maken, vinden wij bij de Meester herhaaldelijk terug. Hij stelt in zijn leer (en dat is eigenaardig genoeg in India gebeurd):

"Het is goed voor een mens respect voor zichzelf te hebben. Want slechts wie zichzelf respecteert, kan anderen eren. Wees daarom uzelf, zo goed als gij kunt. Acht uw gebruiken en uw taal, maar meen niet dat zij u de meerdere van anderen maken."

"Wie zichzelf is, zo goed en volledig als hij kan, is gelijk aan alle andere mensen, maar meer van zichzelf bewust dan zij, die zich verbergen achter een mom."

Vermom je niet. Maak er geen poppenkast van, zou je haast kunnen zeggen. En dan zegt hij daar heel nuchter en u moet zich de situatie in India daarbij voorstellen:

"Vraag u niet af, welke God moet worden gediend. Maar vraag u af, welke goddelijke wet voor u het scherpst geldt en gehoorzaam aan die wet."

"Bestrijd niet uw medemensen want gij zult eraan ten ondergaan. Bestrijd echter uzelf en gij zult een veroveraar zijn. Want wie meester is van zichzelf, heeft inzicht in anderen."

En dan geeft hij ook nog een paar dingetjes weer, die uit zijn Egyptisch-Arabisch periode stammen en die wij ook wel de moeite waard achten:

"Wijs niets af, omdat gij het niet kent. Erken in alles principieel de mogelijkheid en de waarheid. Vraag u innerlijk af, of deze voor u belangrijk is, en zo ge meent, dat de innerlijke stem (de God in u sprekend) zegt, dat dit voor u belangrijk is, maak het u eigen."

Dat wat ge niet weet, zegt de Meester, zult ge aanhoren. Want het gevoel van de mens is het goddelijk weten, dat hij niet in gedachten kan omzetten. Het werkelijke gevoel van de mens is vrij van begeerten en lusten. Het wordt niet geprikkeld door angsten of door haat; het kent slechts de mogelijkheid om harmonisch te zijn.

En ten laatste - en dan heb ik mijn bloemlezing beëindigd - stelt hij dit:

"Wie een ogenblik zichzelf vergeet, ziet in zich bloemen van licht. (Je zou ook kunnen zeggen: God). Het is onze taak de hoge bloemen te plukken waar wij kunnen en ze te doen bloeien op aarde."

En daaraan mag ik misschien mijn eigen commentaar nog even verbinden.

Wanneer wij innerlijk een hoog beleven kunnen hebben, een contact met het Goddelijke, een ervaring van lichtende kracht, dan is het onze taak om deze dingen kenbaar te maken. Mijns inziens - en dat is een stelling van mij, u weet, ik ben feilbaar, ik zou me kunnen vergissen, maar ik geloof niet dat ik het in deze doe - geloof ik dat onze nieuwe leraar in de eerste plaats wel zegt: Mens, dat wat je in je draagt, dat wat je denkt, dat wat je bevredigt, dat wat je verlangt, kortom alles wat in je is, heeft alleen maar waarde als het kan worden geuit, als het kan worden geopenbaard

Het is misschien erg mooi, als je in jezelf alle wijsheid draagt, maar als je deze niet kunt omzetten in iets directs en tastbaars waar blijft dan de betekenis? Als je spreekt over de hoogste geest en in de hoogste geest gelooft, is dat mooi en goed. Maar pas wanneer u in uw leven de samenwerking met die geest tot een realiteit kunt maken - onverschillig op welke wijze - heeft ze zin.

Als u gelooft in een nieuwe wereldleraar en een nieuwe wereldleer, dan is dat mooi, dan is dat goed. Maar pas wanneer ge het weinige, dat ge ervan hoort en wat ge ervan beseft, kunt omzetten in uw eigen leven, in de praktijk - vooral voor uw medemensen - heeft het waarde.

Ik heb getracht om in vogelvlucht de hoofdzaken weer te geven. En ik weet, dat ik natuurlijk tekort schiet. Want je kunt niet een geheel nieuw denksysteem, een geheel nieuw systeem van leven in de korte tijd die ik heb gebruikt, volledig uitwerken. Maar, vrienden, we weten één ding: deze nieuwe leer is niet ontstaan, omdat het zo leuk is om een nieuwe leer te brengen maar omdat zij de vernieuwing inhoudt, waardoor elk systeem - esoterisch of religieus, staatkundig of anderszins - zich kan aanpassen aan de behoeften en de noodzaken van de tijd. Opdat de mensheid daarin de ontwikkeling kan doormaken, die voor haar mogelijk en in deze dagen noodzakelijk is.

Wees uzelf, is een mooi woord. Maar de mens begrijpt het vaak verkeerd.

Als ik een nieuwe leer moet bespreken, is het niet mijn taak daarop te veel commentaren te geven. Mag ik u alleen aan één ding herinneren: In alle dingen dienen wij te handelen uit de God in ons. Wij mogen nimmer falen in het erkennen van die innerlijke Godheid. Wij moeten altijd beseffen, dat het deze kracht is, die als enige maatstaf geldt. Wie deze maatstaf nimmer terzijde legt en handelt naar zijn innig geloof, zijn gevoel en innerlijk erkennen, kan waarlijk zichzelf zijn. Doch degene, die tracht de innerlijke stem te vervalsen, zal zichzelf verliezen en niet meer weten wie of wat of hoe hij is. En dat zou ernstig zijn.

Ik heb opzettelijk deze inleiding niet lang gemaakt. Ik kan mij voorstellen, dat er onnoemelijk veel is, dat voor u belangrijk is en dat u wilt vragen. Op sommige punten zal ik misschien nog geen antwoord mogen geven, op andere punten zal ik misschien eerst moeten informeren. Maar zover het deze nieuwe leer betreft, verzeker ik u, dat het mijn innigst streven is u - zoals aan velen in deze tijd elders op aarde - inzicht te geven in deze leer. Wat gij daarvan aanvaardt en behoudt, hoe gij daarmee werkt, is uw eigen zaak.

DISCUSSIE

Hier zijn we dan dus voor het tweede gedeelte. Ook daarin heb ik vooraf iets te zeggen. Het kan n.l. zijn, dat ik u op een bepaalde vraag met mijn eigen mening antwoord. Ik zal het erbij vertellen, dan weet u dus dat u die dingen juist in het bijzonder moet overdenken of onder de loep nemen. De punten, die uit de nieuwe wereldleer zelf direct worden genomen, geef ik u dus zonder verder commentaar.

❖ *Hoe blijven zij, die niet vrezen, voor of in een oorlog gespaard?*

In de eerste plaats blijven zij natuurlijk gespaard voor de angst. Zij hebben dus een veel groter uithoudingsvermogen en een veel snellere en meer logische denkwijze en reactie, waardoor zij dus op zichzelf al aan vele gevaren zouden kunnen ontkomen. Maar er is nog een ander punt: Wanneer hun eigen instelling voldoende harmonisch is met het Groot-Kosmische en zij vrezen dus niet, dan zullen zij door hun innerlijke stem geleid - het klinkt misschien een beetje vreemd - dus eigenlijk weggaan waar gevaar is. Het voorbeeld, dat ik u geef, is van mijzelf. Stel, dat er op een stad een atoombom zal vallen. Daarvoor zijn heel veel mensen erg bang. Maar ze reageren niet juist. Er zijn er misschien, die juist naar die stad toetrekken, omdat ze bang zijn. Degene echter, die geen angst heeft en innerlijk harmonisch is, voelt dat het tijd is om weg te gaan. Hij trekt die stad uit, laat rustig alles achter. De bom ontploft, die mens heeft geen schade; integendeel, hij zal misschien in staat zijn vele anderen te helpen. Een ander is bang en wordt door diezelfde angst weggedreven. Voor hem is er de grote wanhoop over al, wat hij heeft verloren aan bezit en over al wat er is gebeurd. Hij heeft geen innerlijke rust. Hij zal dwaasheden uithalen en daaronder misschien lijden, misschien zelfs daaraan succumbereen. In andere gevallen zal hij met zijn hulp voor de mensheid stellig niet zoveel kunnen betekenen, als de mens die geen angst had.

U denkt misschien verder nog na over het feit, dat geen angst hebben ook voor de geest veel kan betekenen. Dit is niet uit de nieuwe leer, maar het is wel uit de vaste wetten en de vaste regels, die wij kennen. Wanneer een mens overgaat en hij is bang, dan oriënteert hij zich slecht in zijn nieuwe wereld. Iemand, die geen angst heeft en die daarbij bovendien nog harmonisch is, zet a.h.w. onmiddellijk zijn leven in een nieuwe vorm voort, heeft aan het sterven zelf dus geen pijn en geen ellende beleefd, heeft geen moeilijkheden om zich onmiddellijk te oriënteren, en zal in de geest zo prettig en zo rustig verder kunnen gaan, dat hij vergeleken bij een ander er wel heel goed aan toe is. Het is mogelijk dat een deel van die uitspraak dus zo is bedoeld. Persoonlijk heb ik echter het gevoel, dat het volkomen reëel is bedoeld, Iemand, die werkelijk geen angst heeft, alleen maar een afkeer, een verachting voor b.v. de atoombom of een dergelijk geweld, zou m.i. midden in zo'n explosie kunnen zijn, zonder dat die explosie of de straling of wat dan ook die mens maar iets kan doen. Er zijn n.l. gevallen bekend van mensen met een dergelijke mentaliteit, die b.v. midden in een brandend dorp of een brandende stad waren en juist hun eigen bezit gespaard zagen, terwijl alles daaromheen teniet ging, terwijl zij ook zelf niets mankeerden. Het lijkt mij dus wel degelijk mogelijk, dat dit volledig reëel en stoffelijk bedoeld is.

❖ *Was dat in Hiroshima ook het geval?*

Indien u zich de moeite getroost de verhalen na te gaan, die men in Japan daarover heeft verzameld, dan zult u o.m. ontdekken, dat een onderwijzer, een onderwijzeres en zeven kinderen, die volgens alle redelijkheid verbrand en door straling ernstig gewond hadden moeten zijn, een tocht hebben gemaakt, die langs het keizerlijk park voerde en vandaar langs een rivier, zonder dat ze iets mankeerden. Van de kinderen waren er twee, die geestelijk sterk geschokt waren; de beide onderwijzers waren echter zo op het helpen en op het in veiligheid brengen van de kinderen geconcentreerd, dat zij aan zichzelf niet dachten. Deze beiden zijn op het ogenblik nog volkomen gezond. Ze waren bij de laatste herdenking in Hiroshima aanwezig en men heeft hen zelfs in het Amerikaans hospitaal onderzocht, omdat men niet begrijpt, hoe het mogelijk is, dat zij in hun weefsel geen enkele stralingsschade vertoond hebben. De wetenschappelijke verklaring kan ik u er ook wel bij geven: Het was een z.g. freak-effect, dus een onverklaarbare toevalligheid in de werking van de bom. Er zal wel iets tussen hen en de bom in zijn geweest, zo zegt men. Maar niemand weet wat. Ik noem u hier

dus een enkel voorbeeld, dat u zelf in de papieren kunt nagaan en dat ook misschien als een - zij het niet volledige - bevestiging van deze these kan dienen. Overigens, de Engelse vertaling hiervan is uitgegeven, dus ik zou maar eens proberen om de officiële rapporten over Hiroshima te pakken te krijgen.

❖ *Is de aangekondigde vernieuwing - die kennelijk met een vorm van strijd op aarde gepaard gaat - een afspiegeling van de strijd, die zich in de geestelijke wereld zelf afspeelt? Ik bedoel, van een strijd in de geestelijke, hiërarchieën zelve? (zie Daniël en andere profetieën)*

Er is inderdaad - zij het in wat wij noemen de lagere regionen van de geest - een zekere strijd gaande geweest rond de wereld en tot op zekere hoogte, gaat hij nog voort. Deze strijd is reeds begonnen in ongeveer 1850, toen men dus probeerde een bepaalde oplossing te forceren. Ik meen, dat deze strijd op zichzelf wel invloed kan hebben op de ontwikkelingen op aarde. Maar volgens wat mij hier werd medegedeeld - ik heb het even nagevraagd - geldt het volgende: De geest kan alleen de mens helpen datgene te bereiken, wat hij zelve nastreeft, maar kan hem nimmer dwingen iets te doen wat hijzelf niet begeert. Dientengevolge zal men de strijd tussen de geest - ook eventueel in wat u noemt "bepaalde hiërarchieën" - niet mogen zien als enige en directe aanleiding van alles wat hier op aarde gebeurt. Het feit dat de Witte Broederschap (en dat is weer volgens mijn eigen weten, dus u kunt dit nader overwegen of bekritisieren, zo u wilt) een lange tijd gewikkeld is geweest in een strijd tegen het duister - en dat is op bepaalde samenkomsten ook bijzonder sterk tot uiting gebracht - is voor mij wel een aanleiding om aan te nemen, dat er inderdaad dus niet alleen maar om de mensheid door ons wordt gevochten; het gaat om méér. Het gaat om de vraag, of men het Licht aanvaardt of het Licht ontkent. En of men dus de incarnatiemogelijkheden schept in de richting van een steeds sterker aanvaarden van het Lichtende dan wel in de richting van een steeds sterker zich tot het "ik" beperkende, een steeds sterker egocentrisch bestaan. Ik geloof, dat wij - wat deze strijd betreft - bij de mensen voldoende medewerking hebben gevonden om te spreken van voortdurende winst, zij het langzaam. U moet ook niet vergeten, dat juist de egoïst, de egocentrische mens, vaak geneigd is om alles op te offeren aan het behoud van zijn eigen macht, inzicht enz, enz. Wanneer er dus strijd op aarde ontstaat, komt deze niet uit de mensheid voort maar uit betrekkelijk kleine groepen. Dat hierbij het demonische soms versterkend optreedt, wil ik niet ontkennen. Dat echter zeer vele demonische inwerkingen door de geest absoluut worden geneutraliseerd en dat vele, de vrede bevorderende ingrepen van de lichtende geest daartegenover staan, weet ik zeker. Van een strijd in die hiërarchieën zelve zie ik niet zoveel. Maar er is wel een ander verschijnsel, dat zou u hiermee misschien wel kunnen vergelijken, vooral gezien o.m. het geciteerde uit Daniël. Op een gegeven ogenblik is er een bepaalde heerser voor een deel van het Al. Dat wil zeggen, dat een bepaalde kosmische kracht een deel van het Al beheert. Wanneer er een andere heerser komt, dan moeten de invloeden van de eerste heerser worden opgeheven, vóór de tweede zijn regering werkelijk aanvaardt. In deze periode ontstaat een strijd, die niet tussen de twee heersers zelve gaat, maar die a.h.w. gaat tussen de restanten, het permanente van de invloed van de eerste heerser plus de progressie van de nieuwe invloeden. Die strijden wel.

❖ *Waarom moet er een strijd zijn?*

Omdat elk overgaan van het oude in het nieuwe nu eenmaal met een strijd gepaard gaat, zeker zover het de mens betreft. De mens is n.l. behoudzuchtig. Hij zal zeer vele, op zichzelf zinloze regels voortdurend blijven handhaven, alleen maar omdat het altijd zo is geweest. Het systeem van: wat voor mijn grootvader en voor mij goed genoeg is, snootap, is voor jou ook goed genoeg! En dit behoudzuchtige element zal heel vaak oude toestanden en stellingen, die feitelijk niet meer toepasselijk zijn, eenvoudig willen behouden ten koste van alles. En om dat te kunnen behouden ontstaat er dan strijd.

❖ *Is hier sprake van een goddelijke machtsuitvoering van Gabriël of Michaël?*

Het ligt eraan in welk systeem u denkt. Maar indien u het wilt stellen op de overgang tussen de engelen, dus de aanduiding van de z.g. aartsengelen, dan moogt u deze begrippen inderdaad hanteren, mits u niet vergeet, dat een ingrijpen van Uriël en Anaël in deze overgang altijd, onvermijdelijk is, zodat u een tussenperiode krijgt, waarbij twee andere krachten optreden. Dat is nu eenmaal een verschijnsel. Wij zeggen het over het algemeen een beetje anders en houden ons dan aan het gebruik van het hemelschrift en ook wel de astrologie. Wij zeggen

du: Wanneer de hemelen zover veranderd zijn (het houdt o.m. verband met een oriëntatie op de sterrenbeelden in de Dierenriem en ook met een lichte verschuiving van de Melkweg ten opzichte van de positie van de aarde), dan gaat daardoor de heerschappij over op een ander Dierenriemteken. En dan zeggen we dus: Dit is de tijd van Aquarius. Maar die aanduidingen op zichzelf geven alleen een bepaalde invloed aan en de hiërarchieke persoonlijkheid is daarbij in geen van beide gevallen volledig zuiver en duidelijk omschreven. De benadering is in uw stelling vanuit het godsdienstige; in onze stelling van uit het Assyrisch-Babylonisch denken eigenlijk, later voortgezet in de astrologie. Verschil is daar niet veel bij. Ook hier krijgen wij te maken met de verwarringen, die tussen de absolute heerschappij van de eerste en de tweede heersers liggen.

❖ *De invloeden, die zich laten gelden, hebben deze op een groot gedeelte van de kosmos betrekking?*

Ik mag het u misschien zo zeggen, dat deze overgang van heersers, zover het de aarde betreft een kwestie is, die alleen de uitloper van het Melkwegstelsel, waarin Sol met Aarde zich bevinden, direct geheel regeert. Er is eerder sprake van een caleidoscopische wisseling van heerschappij in bepaalde delen van het gehele Melkwegstelsel; en dit op zichzelf staat dus weer onder één bepaalde heersers. Bovendien kunnen de heersers van de verschillende Melkwegstelsels onderling ook weer wisselen. Maar als men dit zover wil doorvoeren dan is de voorstelling erg moeilijk en erg verwarrend. En daarom houden we ons over het algemeen slechts bij de aarde en zeggen we: voorlopig (de eerste paar duizend jaar) heeft u met Aquarius te maken. Dat is voor een mensenleven een tijd, die lang genoeg is en voor de aarde en haar omgeving een voldoende bepaling van invloed.

❖ *Geweld roept geweld op als een boemerang. Maar Jezus bracht geen haat, geen geweld en toch werd hij gepijnigd en gedood.*

Als Jezus geweld met geweld had vergolden, was er geen Christendom geweest, dat is punt één. Punt twee: Indien wij de Evangeliën voor waar aannemen - en door ons onderzoek blijkt dit wel zo te zijn en dit is niet alleen van mijzelf, het is van de hoogste instanties dat ik dat weet - heeft Jezus zelf de dood verkozen boven de mogelijkheid tot vluchten. U kunt dit o.m. vinden in Marcus en Lucas over de Hof van Olijven. De mogelijkheid bestond dus. Maar had Jezus zich met geweld verzet, dan zou er geen Christendom zijn geweest. Door het feit, dat hij toegaf en zich dus offerde, kocht hij a.h.w. de vrijheid van het Christendom. Het eigenaardige is, dat dit Christendom zich in zijn ware gedaante overal kon verbreiden, tot het ogenblik rond 400 na Chr., dat het begon zichzelf met geweld te handhaven en een bepaalde staatsvorm kreeg in Rome met een zeer grote invloed in Byzantium. Van dat ogenblik af was het zuivere Christendom dus eigenlijk weer teloor gegaan. U kunt hieruit afleiden, dat geweld lang niet altijd zo maar teniet gaat. Maar het geweldloze en het geweld kunnen wij misschien wel vergelijken: Als u een steen gooit naar iets, dat hard is, komen er brokken. Als u datzelfde stuk steen gooit naar een schuimrubberwand, dan zal die schuimrubberwand wel tijdelijk worden ingedeukt, maar hij herstelt zich snel, de steen valt op de grond, zij heeft geen indruk gemaakt. Als u een kogel afschiet op een stalen wand van onvoldoende dikte, gaat hij erdoorheen. Als u diezelfde kogel afschiet op een paar loshangende doeken achter elkaar, dan valt de kogel neer, omdat het staal weerstand biedt en de loshangende doeken niet. Dat zijn van die heel eenvoudige verschijnselen, nietwaar? Daaruit kunt u wel afleiden, dat er altijd wel enig offer gebracht moet worden. Maar dat, waar geweld geweld voortbrengt, en dus op zichzelf vernietigend wordt, op den duur het geweldloze weliswaar zeer veel offers brengt en prijsgeeft, maar daarmee ook het geweld doet ophouden. Laten we nu eens een heel eenvoudig voorbeeld nemen:

De westelijke wereld wordt door het oostelijk blok zonder geweld overrompeld. Dan zal het oostelijk blok opgaan in die westelijke wereld, want deze heeft een andere wijze van leven en denken. En ze kunnen daar wel veel gaan regelen, maar de producten zullen langzaam maar zeker dáár de bourgeoisie doen groeien, waar men op het ogenblik nog spreekt van de arbeidersregering. Het gevolg is, dat langzaam het geheel terugkeert tot het westelijk peil. Als echter een voldoende weerstand wordt geboden en er dus vijandschap is, dan is er reden om alles te vernietigen. In dat geval zal het communisme wel overal op de wereld kunnen

doordringen. Hoe groter de tegenstand is, hoe gemakkelijker de overwinning. Dat klinkt misschien vreemd, maar het is waar. Dat geldt voor ideeën en dat geldt tot op zekere hoogte ook voor mensen. Dat daarbij natuurlijk een aantal offers gebracht moeten worden, is niet te loochenen. Maar de vraag is alleen, of deze offers reden hebben. Want deze offers brengen resultaat. Degenen echter, die geweld tegenover geweld zetten en sterven voor de vrede, zaaien daarmee alleen een nieuwe oorlog. Hun offer is dus vergeefs, als zij voor de vrede zouden strijden. Degenen, die offeren door geen geweld te gebruiken, bereiken resultaat.

Dit alles geldt op lange termijn en is daarom voor de doorsnee-mens niet erg aantrekkelijk. Dit neemt niet weg dat de stelling volledig waar is. Dit zijn mijn eigen gegevens, maar ik meen niet dat u er veel tegenin kunt brengen.

❖ *Vindt u dan dat elk idee voor een ander moet wijken?*

Kijkt u eens, wanneer ik een idee in mijzelf heb en dit ongeacht de consequenties voortdurend tot uiting breng, zonder het een ander op te leggen, dan zullen de feiten de toestand veranderen. Maar als ik dit idee wél ga uitdragen, ongeacht de vraag of de middelen met dit idee al dan niet in overeenstemming zijn, dan krijg ik het tegenovergestelde van wat ik wil hebben. Toen de Christenheid sterk begon te worden, ging zij de heidenen bekeren. Soms gebeurde dat met liefde, zoals b.v. in Ierland, waar inderdaad een zeer diep Christendom is ontstaan. Maar het gebeurde ook wel met geweld, zoals b.v. o.m. met de Saksen en met een groot gedeelte van de stammen van Duitsland. Het gevolg is geweest: in de eerste plaats, dat deze in hun hart heidenen bleven; in de tweede plaats, dat het Christendom, dat daar ontstond, verwrongen en vervormd werd; in de derde plaats, dat er een mentaliteit ontstond, die nu nog moeilijk christelijk kan worden genoemd, ofschoon enkelingen na vele jaren - er zijn wel duizend jaren overheen gegaan - aan die noodlottige greep beginnen te ontgroeien. Hier heeft u dus een voorbeeld. Ik hoop, dat het voldoende duidelijk is.

Een idee beleven in jezelf, maakt het idee onaantastbaar. Een idee aan anderen opleggen en zo geen tijd overhouden om het zelf volledig te beleven, betekent het idee vernietigen. Overigens, wat het laatste betreft, het is een variant van een uitspraak van de wereldmeester.

❖ *Als vrijheid voortkomt uit plicht en recht, mag men aannemen dat misdaden slechts in onvrijheid worden bedreven. In hoeverre kan dan een straf ooit nuttig zijn om een misdadiger te helpen met de eigen bewustwording en terug te brengen tot een werkelijke vrijheid?*

Mag ik een antwoord hierop ontlenen aan de leringen, die vanavond ons onderwerp vormen?

Op het ogenblik dat het begrip "straf", in feite dus wraak een rol gaat spelen, vergroten wij het kwaad dat wij bestrijden. Met andere woorden: In het op het ogenblik bestaande penaal-systeem (gevangenisstelsel), mag worden gesteld, dat de gevangenisstraf voor de doorsnee-mens eerder een reden is om meer te zondigen, meer misdrijven te begaan dan minder. Hoogstens is het bovendien een aanleiding om te zorgen dat men minder gauw wordt gesnapt. Deze conclusie kunt u niet alleen vinden in de door mij genoemde bron. U kunt haar overal vinden. Om u een voorbeeld te geven: In Nederland is ongeveer 60 % van het aantal mensen, dat zich in werkelijke gevangnissen bevindt, twee- tot driemaal bestraft. M.a.w.: herhaling. In de Ver. Staten kan worden gezegd, dat 40 % "repeaters" zijn, dus bij herhaling gestraft zijn. Dat ongeveer 15 % een eerste misdaad hebben begaan, maar onder de 25 jaar zijn; en dat een groot gedeelte van de anderen niet reeds voor-gestraft was, maar later weer gestraft zal worden. Dat is de ervaring. Voor Engeland geldt op het ogenblik zelfs, dat 70 % van degenen, die in een werkelijke gevangenis verblijf hebben gehouden of in een jeugdgevangenis, binnen 2 jaren wederom voor de rechter zullen staan. Dit uit feiten opgebouwde oordeel zal u reeds duidelijk maken, dat het systeem van bestraffing, zoals het nu bestaat, onjuist is. Het kan echter niet worden vervangen door een opvoeding van de volwassenen. Het kan alleen door een strenge opvoeding van de jeugd worden vervangen.

In de door mij geciteerde regels zult u ook een hierop passende uitspraak aantreffen.

❖ *Een vraag over het gevangenisstelsel.*

Het lijkt haast wel of wij over penologie bezig zijn, gevangenisleer. Maar goed. De ontsnappingen uit de gevangnissen komen niet voort uit het feit, dat het vernieuwingsstelsel, dat men dus op het ogenblik gebruikt, slecht is, maar uit het

doodeenvoudige feit dat men de middelen er niet voor over heeft om dit systeem werkelijk te doen functioneren. Met andere woorden: Zolang men niet bereid is om - zo men al anderen wil opvoeden tot goede burgers - per twee volwassenen tenminste één daarvoor inderdaad capabele, beschaafde en innerlijk goede leermeester ter beschikking te stellen - en daarvoor moet je tegenwoordig ook een redelijk salaris uittrekken, heb ik mij laten vertellen - zullen deze fouten blijven bestaan. Een andere even grote fout is, dat men b.v. de z.g. psychologische en psychiatrische behandeling van misdadigers ook op de verkeerde manier aanpakt, omdat men in de eerste plaats onvoldoende tijd voor hen heeft; in de tweede plaats te veel afgaat op de uiterlijke gedragsregels, vastgesteld door niet-deskundigen; en in de derde plaats men er een systeem van "ruimen" op nahoudt. Dat wil zeggen: men heeft zoveel gevallen, die ernstiger aandacht schijnen te verdienen, dat men dus gevallen vrijlaat of in omstandigheden brengt, die de vrijheid nabij komen, die eigenlijk nog een zeer scherpe bewaking en verdere behandeling behoeven. U kunt dit ev. nagaan in de vakbladen.

❖ *Ik vind het moeilijk, zo niet onmogelijk, om over de voordracht vragen te stellen. Al hetgeen u deze avond mededeelde is nog niet mijn eigendom. Kunt u niet nog meer vertellen over deze leer? Misschien aan het einde van deze avond?*

Dat is heel erg moeilijk. Ik zal u alleen in het kort mijn eigen mening hierover geven. Ik hoop echter, dat dit voor u verhelderend werkt. Deze leer is erop gebaseerd, dat de huidige sociale, economische en politieke condities niet meer gehandhaafd kunnen blijven, terwijl daarnaast de huidige religieuze instelling en de religieuze verhoudingen eveneens een belangrijke wijziging aan het ondergaan zijn. Er is een heroriëntatie nodig, die tot uiting moet komen o.a. in een verandering van morele inhoud en een verhoging van eigen aansprakelijkheid. Dit wordt samengevat in een leer, die ons wat religieus aandoet, maar die in feite een levensleer is, gebaseerd op een Gods-filosofie. De mens, die zijn innerlijke God, zijn innerlijke stem als bepalende factor gaat beschouwen, zal spontaner leven dan tot nu toe het geval is. In deze spontaneïteit zal hij sterker zichzelf terugvinden maar ook juister handelen t.o.v. anderen - ook al lijkt dat volgens de huidige normen misschien niet zo - en op den duur komen tot een innerlijke evenwichtigheid, die het hem mogelijk maakt om contacten op te nemen met andere werelden en sferen en zeker met de wereld rond hem.

De mens dreigt op het ogenblik door de bestaande ontwikkelingen te worden geïsoleerd. Maar hij is een wezen, dat in isolatie, in eenzaamheid, niet kan bestaan. Daarom lijkt mij, dat deze leer erop is gericht deze eenzaamheid a.h.w. op te heffen langs een geestelijke weg, die althans voorlopig de bestaande condities nog niet zo sterk aantast, maar de mens opvoedt, totdat hij alle daarin optredende veranderingen kan verwerken en zo met een innig Godsgeloof een nieuwe wereld kan opbouwen, wanneer deze oude wankelende en krakende wereld het ten slotte begeeft. Dit is mijn eigen mening hierover. Ik weet, dat er ook nog wel andere opvattingen over zijn, o.m. dat dit de grote openbaring is. Ik ben het er niet mee eens. Ik zie het alleen als de uiting van dit tijdseigen, het eigene dus van juist deze periode van verandering en van de behoefte, die de mens juist in deze dagen heeft. Ieder moet er, op zijn manier over denken.

Over deze leer zullen we ongetwijfeld nog wel eens meer spreken; op vrijdagen, op discussie-avonden, in cursussen zult u daarvan steeds weer elementen terugvinden. En ook voordat wij over deze leer gingen spreken hebben wij toch al vele van die ideeën verwerkt. We hebben ze dus al naar voren gebracht. En niet alleen bij u en in deze kleine kring. Dat geschiedt niet alleen door ons, maar dat geschiedt door een zeer groot aantal verschillende groepen. U zou waarschijnlijk verbaasd zijn, als ik u ging vertellen wie daarvoor allemaal ingeschakeld zijn. Er zijn zelfs komieken voor de radio, die ervoor aansprakelijk zijn, schrijvers van detectiveromans, dominees, pastoors, sommige staatslieden, professoren, zo goed als liedjeszangers op straat en soms doodgewone arbeiders, zodat Jan-met-de-pet al even dikwijls deel heeft aan deze nieuwe gedachte als Piet-met-de-toga. Ik hoop u hiermede duidelijk te maken, dat dit een alomvattend proces is en vrees, dat u hiermede voor heden genoeg zult moeten nemen.

❖ *Bedoelt u net de eenzaamheid de mens tegenover de andere mens, of de mens tegenover de kosmos?*

Ik bedoel daarmee zowel de mens tegenover zijn medemens, die dus geen contact met de medemens kan krijgen, geen werkelijk contact ondanks alle uiterlijke gezelligheid misschien, als de mens die dit contact verliest, met alle gevolgen daarvan, met de wereld, met de geest, met zijn God. De huidige tendens in de nu bestaande ontwikkeling, is een steeds grotere isolatie van de mens van zijn medemens met uiterlijke groepsvormingen, die de innerlijke eenzaamheid eerder voorsterken dan verminderen. En dat is dus hier met eenzaamheid bedoeld. De definitie is van mij.

❖ *Indien het kwade (het demonische) in ons niet van God is, waar komt het dan vandaan?*

Uit het misverstand omtrent het Goddelijke, dat in ons is. Met andere woorden: het kwade of demonische is eenvoudig een misverstand; maar een misverstand dat voor onszelf zeer treurige gevolgen kan hebben. Als ik hier de nieuwe leer mag citeren, de uitspraak van de nieuwe wereldleraar:

"Er is geen goed en er is geen kwaad. Er is slechts datgene, wat harmonisch is met God en ons eigen wezen en datgene wat disharmonie veroorzaakt. Als wij kwaad doen, handelen wij - onverschillig om welke redenen, bewust of halfbewust - tegen de kern van ons eigen wezen en ons begrip van God in ons. Dit alleen is kwaad. Zodat voor kwaad, demonie of zonde niemand een vaste maatstaf kan aanleggen, buiten de mens tegenover zichzelf."

Ik geloof, dat dit - naar ik hoop - ook goed vertaalde citaat de vraag oplost. Het kwaad komt niet van God. En ook het goede komt niet van God. God is. En omdat wij in God het doel van ons leven zien, is voor ons God ook goed. Wat ons van Hem verwijderd of Hem, voor ons minder kenbaar maakt, noemen wij dan kwaad. Maar dat is ónze bepaling. Want wat voor de één goed kan zijn, kan voor de ander kwaad zijn. Omdat wat de één tot God brengt, de ander daarvan kan verwijderen. Demonen - of zo ge wilt, duistere geesten, al dan hier in de stof levend of zich in de stof openbarend en daar invloed uitoefenend - zullen een tegengesteld levensdoel hebben met de geesten, die wij "mens" noemen. Het gevolg is, dat waar zij ten goede streven volgens hun standpunt het navolgen van hen streven voor de mens kwaad is. Niet om het feit zelf, maar omdat de verhouding mens/God daardoor benadeeld wordt.

❖ *Wordt die verhouding dan niet benadeeld voor zover het de demon zelf betreft?*

Als we eens even heel kinderlijk willen zijn - en nu grijp ik even terug naar de tijd dat men de duivel nog zag als een soort Engel, een soort Loki eigenlijk, bij wijze van vergelijking de tijd van Job - dan is de duivel, wanneer hij Job bekoort en alles wegneemt in zijn weddenschap met God, iemand die tracht het goede te doen volgens zijn standpunt. En wat hij bereikt is het goede. Je komt dan eigenlijk terug op Goethe, die dat zo aardig zegt: "Der Geist, der stets verneint und doch das Gute schafft." Omdat hij in zich goed is, maar om goed te zijn moet ontkennen, wat voor de mens goed is. Een beschouwing, die je niet algemeen zult horen, omdat het dan ineens niet meer mogelijk is om die beroerde duivel de schuld te geven van de stommiteiten, die je zelf uithaalt. Maar ze is juist.

❖ *U zegt: "Gij zult geen mens doden. Maar wie een mens gedood heeft, zal moeten bewijzen, dat hij een mens is." Hieruit kan volgen, dat een massamoordenaar (b.v. een Landru) bewijst géén mens te zijn, waardoor de wet gerechtigd is hem te doden. Bedoelt u dit?*

Zodra de wet een middel heeft uitgevonden om vast te stellen, of iemand in zijn leven of levensmogelijkheden menselijke waarden draagt of niet, volgens een kosmische maatstaf en niet die van een bepaalde mens of een bepaalde tijd, heeft u gelijk. Maar men kan dit niet beoordelen. Een Landru kan iemand zijn, die geestesziek is, maar die toch bepaalde menselijke eigenschappen in zich draagt. Hetzelfde zou kunnen gelden voor alle andere beroemde moordenaars en velen niet beroemde. Velen van hen kunnen zelfs direct of indirect het slachtoffer zijn geworden van de maatschappij, waarin zij leefden en tot die daden gebracht zijn niet door hun eigen willen in de eerste plaats, maar door de wijze waarop de wereld zich tegenover hen gedroeg. Als men hier een doodvonnis uitspreekt, een onherstelbaar vonnis, doet men iets, wat vanuit menselijk standpunt niet juist is. Wanneer men dergelijke personen in een kerker zet, is dit een lot dat de dood nabij komt en dus is dat ook niet erg aanvaardbaar. Wanneer men die mensen in staat zou stellen met hun bijzondere mentaliteit hun eigen maatschappij op een afgezonderde wereld of een afgezonderd deel van de wereld in volledige vrijheid te scheppen en eventueel na verloop van tijd een proef van hun mens-zijn, hun waardigheid om tot de wereld te worden toegelaten, af te leggen, zou dit de beste

oplossing zijn. Maar de mens is nog niet zover, dat hij een ieder, die hij naar de maan wenst, ook daarheen kan sturen en hij heeft, geloof ik, niet genoeg ruimte over om ergens een eiland tot een maatschappij te maken. Mag ik erop wijzen, dat deze methode in de oudheid verbluffende gevolgen heeft gehad? Zie b.v. de geschiedenis van Australië. Ik hoop, dat ik hiermede dus niet alleen een antwoord heb gegeven, maar tevens, de meest wenselijke richting heb aangeduid.

- ❖ *U waarschuwt tegen het vervalsen van de innerlijke stem. Maar in een poging tot luisteren bij een moeilijke beslissing komen zo vaak verschillende gedachten naar voren. Hoe kan men dan uitmaken, welke daarvan afkomstig is van de God-in-ons?*

Dat is heel eenvoudig. Op het ogenblik, dat zo'n gedachte begint met "ja maar", is ze zeker van uzelf. Met andere woorden: wat in u ontstaat en argumenteert, kan nimmer de goddelijke stem zijn, de goddelijke stem constateert en argumenteert niet. Als u daarmee rekening houdt, zal uw verwarring waarschijnlijk al veel minder zijn. Maar ook het luisteren naar de innerlijke stem vraagt een zekere oefening. Men moet leren om innerlijk stil te zijn en om de problemen geheel van zich af te zetten, nadat men ze voor zichzelf heeft overdacht. Eerst in de stilte van de diepe meditatie of beter nog de diepe contemplatie, kan men de goddelijke stem duidelijk horen en kan men het goddelijke Licht zelfs ontmoeten. Ik hoop, dat het voldoende is.

- ❖ *Hoe kan men argumenteren anders dan nadat men heeft geconstateerd?*

Wat "men" betreft, constateert men en argumenteert men. Maar wat de innerlijke stem betreft, deze geeft een direct oordeel. Zij constateert: "het is goed" of "het is verkeerd". Waarop dan het "ik" de innerlijke stem onmiddellijk volgt niet de argumentatie "ja, het zou fout zijn, maar als Ik het nu niet doe, dan zal het misschien een ander zijn"; of "maar ja, dat is mij nu toch eenmaal ingeboren en men moet mij dat toch ook gunnen." Zodra dat "maar" erbij komt, is er geen goddelijke stem meer. Vandaar - in dit bijzondere geval - de constatering de goddelijke stem, de directe vaststelling zonder argument en zonder verklaring of beredenering; en daarnaast de mens, die zoals gebruikelijk verdergaat zich te overtuigen, dat wat hij eigenlijk wil beter is, dan hetgeen hij voelt dat goed is.

- ❖ *Ik geloof, dat het erg gevaarlijk is om direct te zeggen: de innerlijke stem is de goddelijke stem, als je daarin niet geoefend bent.*

Men moet beginnen met zich te oefenen, natuurlijk. Maar als u nu rekening houdt met het volgende: De goddelijke stem kan u nimmer brengen tot het doen van iets, wat voor uw eigen idee kwaad is of wat anderen direct schade toebrengt, wat u werkelijk als kwaad aanvoelt. Dan heeft u ook dit opgelost. Alleen, ik geef toe, er is een zekere morele sterkte voor nodig om jezelf niet aan te praten, dat de goddelijke stem het een of ander zegt. Maar vergeet niet, dat is een kwestie van oefening, die men in het leven zelf moet aankweken. Er bestaat daarvoor geen recept. Maar de mens, die altijd goed wil, vindt de innerlijke stem vanzelf.

- ❖ *Is het dan zo, dat als je twijfelt iets te doen, dat je het dan niet moet doen?*

Ja, voor mijzelf zou ik dat graag bevestigen. Maar we spreken hier over de nieuwe lering. Wanneer je twijfelt, of je iets moet doen, dan lijkt, het mij, dat je volgens de nieuwe leer de vraag moet stellen: "Schaad ik er iemand mee? Doe ik er iemand onrecht mee volgens mijn beste weten?" En als u dan nog, na weer te mediteren, geen definitief antwoord hebt, dan zult u dus toch moeten handelen, omdat - zoals in die nieuwe leer staat - "het beter is duizend keer verkeerd te handelen dan nooit te handelen." Omdat je in het verkeerd handelen ervaring opdoet, die je nimmer verkrijgt, als je je steeds maar weer van handelen onthoudt. Met andere woorden: de zonde van nalatigheid wordt in deze nieuwe leer in vele gevallen belangrijker geacht dan de zonde van de daad. Waarschijnlijk is dit ook weer gebaseerd op de huidige mentaliteit, waarbij de mensen meer en meer zich tot "de-kat-uit-de-boom-kijkers" hebben ontwikkeld, die voortdurend kijken, of een ander niet de verantwoordelijkheid wil nemen voor datgene, wat zij willen doen of wat zij willen hebben.

- ❖ *Meent de wereldleraar, dat er behalve God nog andere door de mens werkende of voor de mens kenbare krachten zijn?*

Uit zijn leer blijkt, dat hij een bepaalde hiërarchie aanneemt, maar meent dat de mens zich daarmee maar niet moet bezig houden, omdat het voor de mens gevaarlijk is als hij zich te veel aan die hiërarchieën gaat gewennen. Een bestaande godsdienstige hiërarchie wil hij wel aanvaarden. Maar hij meent, dat men de zaak niet moet verdelen. Laat men spreken over God en God in zichzelf zoeken, dan komt men het verst. Verder blijkt uit hetgeen hij stelt - o.m. omtrent reïncarnatie, sferen, contact met de geest - dat hij wel degelijk overtuigd is van het feit, dat andere dan stoffelijke invloeden op de mens invloed hebben, hem kunnen helpen en steunen - geestelijk zowel als stoffelijk - maar hem ook kunnen remmen. Hieruit is dus af te leiden - en dat laatste is mijn conclusie - dat de nieuwe wereldleraar wel rekening houdt met vele invloeden buiten God. Maar dat hij meent, dat de mens die dat doet, over het algemeen geneigd is die invloeden tegen elkaar te gaan uitspelen. Zoals een kind zijn vaderen moeder ofwel wat nog erger is, één van die invloeden tot de zondebok maakt voor zijn eigen schulden om zich zo bij de anderen te verontschuldigen. Ik hoop, dat u het mij niet kwalijk noemt en hoop ook dat het een voldoende antwoord is.

❖ *De wereldleraar raadt aan om zich niet te binden, opdat men meester zij over zichzelf. Desondanks geeft hij aan, dat het goede moet worden gezocht. Waar blijft dan de vrijheid? Is niet alles betrekkelijk?*

In dit geval niet. Want de mens, die het goede zoekt, zoekt in feite zijn eigen perfectie, zijn eigen volste ontplooiing, zijn volmaaktheid binnen het Goddelijke. Als u zegt, dat u aan uzelf gebonden bent, dan heeft u gelijk. Mag ik u echter erop wijzen, dat de betrekkelijkheid der dingen, ofschoon ze overal toegepast kan worden, aan een zekere wet is gebonden? Zodat niet alles t.o.v. elkaar als betrekkelijk of relatief kan worden beschouwd. Er is een gelijkheid van factoren nodig of een vergelijkbaarheid van factoren om te spreken over betrekkelijk. (Dat stukje is overigens van mij.) En daaruit wil ik dan weer concluderen, dat de wereldleraar volkomen gelijk heeft, wanneer hij zegt dat men zich slechts naar het goede moet wenden. Dit is de erkenning van eigen wezen. Jezelf leren kennen, harmonisch zijn met de wereld, dat is voor jou belangrijk; dat is je enig juiste uiting, je juiste leven. Maar op het ogenblik, dat u bezit heeft, waaraan u zich bindt, zult u uw eigen innerlijk, uw eigen wensen en mogelijkheden vaak beperken om uw bezit te kunnen behouden, ja, om zelfs een bepaalde idee of waanvoorstelling te kunnen behouden. Daarom is het logisch, dat alles bindt behalve dit ene: in jezelf het Goddelijke zoeken, het goede. Dit is een absolute vrijheid.

❖ *(Een onverstaanbare opmerking.)*

Als ik dat bedoeld zou hebben, zou ik dat gezegd hebben.

❖ *Maar dat zijn toch twee verschillende zaken.*

De wereld is - tenzij u zuiver materialistisch bent - alles wat in, rond en met u is en uw leven uitmaakt. Het omvat dus een deel van het leven, waarmee u harmonisch kunt zijn. Maar het sluit zuiver materialistische processen in het bijzonder uit. Omdat het niet uitgaat van de manier, waarop je voor jezelf iets doet naar van de wijze, waarop een eenheid kan bestaan. Harmonisch zijn wil niet zeggen: jezelf uiten alleen, maar betekent een wederkerigheid ontdekken, die innerlijk volledig is. En dat is dus weer een heel andere kwestie.

❖ *Hoe staat de wereldleraar tegenover de diefstal om daarmee anderen van dienst te zijn?*

Als ik hier mijn eigen mening geef, zou ik zeggen: Hij meent, dat diefstal nimmer diefstal kan zijn, zodra ze geschiedt uit nood. Omdat daar waar nood bestaat en bezit niet dient, het bezit op zichzelf méér diefstal is dan het ontvreemden van dat bezit. Dat is mijn formulering. Ik wil echter proberen om dit - ik heb het ondertussen nagevraagd - uit deze nieuwe leer te stellen. Hij, die het bezit van een ander neemt, zonder dat hij hiermede het leed en de ergernis zo ontstaan aan anderen duizendvoudig goed maakt, is schuldig. Want wie een harmonie verstoort, moet tenminste een gelijkwaardige harmonie herstellen en daarnaast een tegenwicht scheppen voor elke verstoring, die hij tot stand brengt. Het laatste is misschien iets moeilijker in zijn visie, in zijn zienswijze, maar het komt dus eigenlijk volgens mij - en dat is weer mijn mening - hierop neer: Wanneer je steelt, dan doe je iemand onrecht aan. Als je er zoveel goed mee kunt doen, dat je dat onrecht dus niet alleen goed maakt aan anderen (er gelijk goed tegenover stelt), maar bovendien voldoende om de ergernis en ellende ook nog weer in de wereld goed te maken door daarvoor een tegenwicht te geven, dan is het volgens de wereldleraar aanvaardbaar. Maar ik moet er dus wel heel erg voorzichtig mee zijn, want als

u hier van een ander steelt, dan brengt u zoveel in beroering, dat - al doet u er een ander een plezier mee - het wel heel erg moeilijk zal zijn om voor deze beroering en ergernis een voldoende tegenwicht te scheppen. Dat is mijn opinie.

❖ *Dat hangt af van die reactie van de persoon, wie dat goed is ontnomen.*

Ja, tot op zekere hoogte wel. Maar er zijn ook anderen bij. B.v.: ik kan mij voorstellen, dat u een diamanten broche steelt om de armen brood te geven. Degene, die de broche had, was blij, want ze had allang een nieuwe willen hebben en nu betaalt de verzekering eindelijk. Maar daardoor wordt de verzekeringsagent in moeilijkheden gebracht, een paar politieagenten, een paar rechercheurs krijgen last, er worden anderen valselyk verdacht en opgebracht en die zitten een paar uur bij "mijnheertje" zoals dat heet, geloof ik. Met het gevolg dus, dat niet alleen die ene persoon maar dertig, veertig, honderd anderen een zekere ellende ondervinden. Nu is het maar de vraag, of men met de diefstal dat alles goedmaakt. Het gaat dus niet alleen om de persoon van wie u steelt; het gaat om de wereld, waarin u leeft.

❖ *Ja, en dan Sinterklaas spelen met dat gestolen goed.*

Sinterklaas is een mythe, die alleen tot werkelijkheid kan worden gemaakt op het ogenblik, dat de mens over zijn geestelijke krachten zo sterk beschikt, dat hij de tot gehakt verwerkte knaap kan laten opstaan uit de dood. Voor de rest is het de behoefte van de mens om goed te zijn en met deze goedheid - een oud heidens gebruik - een soort gunst van de godenvoor zich en anderen te verwerven. Vroeger werden die geschenken vaak met nieuwjaar gewisseld en niet met Sinterklaas. Dit laatste stukje historie kunt u eventueel terugvinden in een of ander boekwerk daarover, ik ben het dus met u eens, degene die met andermans goederen Sinterklaas speelt, is eigenlijk nog niet eens waard om een Zwarte Piet te zijn en zelfs in de zak te gaan.

Dan mag ik nu misschien de avond besluiten. En ik wil dat heel graag doen met iets te zeggen omtrent mijn geloof, maar mijn persoonlijk geloof.

U heeft nu gehoord wat de nieuwe leer is. Maar er zijn dingen, die - hoe mooi ze ook gezegd zijn - alleen maar weerklank vinden, als je ze van binnen hebt. Ik geloof aan een God, natuurlijk. Maar ik geloof aan meer dan alleen maar aan God op een afstand. Wanneer ik hier naar de stof kom om te werken, dan voel ik deze God als een kracht in mij, als een gezelschap met mij. Hij vergezelt mij. En wanneer ik een ander om inlichtingen vraag, dan is het die God, Die het mij mogelijk maakt. Dat is het eerste.

Ik leef uit God. Maar hoe kan ik leven uit die God en waarlijk en oprecht zijn en zeggen dat ik voor mijzelf goed, prettig en gelukkig leef of dat ik waarheid ken, als ik niet aanvaard, dat God in anderen is, dat God in u is? Misschien vindt u, dat ik vanavond veel heb gezegd. Misschien ook niet. Wat ik heb gezegd is mijn poging om u iets te brengen van een waarheid, die op het ogenblik op de wereld belangrijk is. Maar in u leeft God zo goed als in mij. En daarom kan die waarheid in u leven en zelfs meer levend zijn, dan voor mij voorstelbaar is.

Ik geloof, dat de mens, die een beroep doet op de kracht die in hem leeft en alleen leeft uit de kracht die in hem leeft, boven alle wetten staat van de mens en de menselijke wetenschap. Ik geloof, dat hij in zich een kracht draagt, die hem misschien diezelfde dingen waar hij boven staat dienend en dragend in staat stelt om uit zichzelf het wonder te scheppen, niet alleen maar het doodgewone mirakel, het geestelijke goocheltrucje, maar het werkelijke wonder: de geestelijke eenheid, een contact dat door vele werelden heengaat. En ik geloof, dat dit ons aller doel is.

Ik geloof, dat de bestemming van ons allen is om in deze God en in deze kracht eenheid te vinden. Een eenheid, die we elk naar, eigen wezen en eigen aard misschien duizendvoudig verschillend uitdrukken, maar die één is in streven, één is in denken.

Ik geloof... en eigenlijk wéét ik in mijzelf, dat al wat hier rond ons is en dat het grootste gedeelte van u niet ziet, door diezelfde kracht wordt bewogen en bestuurd.

Ik geloof, dat deze hele wereld met al haar problemen kan worden opgelost tot één glans van goddelijk Licht, wanneer de mensheid de eenheid vindt met die God en met elkaar.

Mijn geloof, vrienden, is er natuurlijk één in deze nieuwe leer ook, anders zou ik u haar niet brengen. Maar mijn geloof gaat verder dan dit.

Ik geloof, dat als u eerlijk wilt en oprecht wilt, als u uw leven daaraan dienstbaar durft en wilt en kunt maken, dat u misschien lichtender zult zijn van geest en bewustzijn dan ik. Wanneer wij leren de belangrijkheid van het uiterlijke, van de voorstelling die wij ons van onszelf maken, te vergeten en waarlijk onszelf te zijn, dan weet ik dat al wat nu is teniet gaat, omdat het onbelangrijk is. Dan zullen al die problemen, die u nu hebt, wegbrokkelen, versmelten als sneeuw voor de zon.

En ik geloof, dat de mensheid in staat is, juist in deze tijd, meer en meer ook hier die innerlijke harmonie te vinden, al blijven ze mensen.

Ik geloof, vrienden, in de mensheid en haar bestemming. Ik weet, dat ze het nog moeilijk zal krijgen. Dat er ogenblikken zullen zijn, dat zij zich afvraagt: "Maar wat moet dat? Waar moet dat heen? Hoe zal dat worden?" Maar als ze vertrouwen heeft en die innerlijke harmonie bewaart, ach, dan lijkt het mij dat deze wereld een paradijs kan worden in de werkelijke zin: dat God wandelt met elke mens.

Het is een tijd van vernieuwing en van verwarring, dat weet ik. Maar ik geloof in de mogelijkheid van de mensheid om die te boven te komen.

Ik geloof in de mens, die is gezonden - reeds nu - en die op aarde tussen u in leeft. En die ge misschien zelf zijt; die zo dadelijk de anderen de kracht kan geven om waarlijk zichzelf te worden.

Ja, ik geloof. En omdat ik geloof, bid ik op mijn manier, niet zoals u. Ik ga niet God vragen om iets voor mij te doen. Of om te bedanken, zoals sommigen doen. Mijn bidden is alleen dit: innig te verlangen, dat ik één mag zijn met Zijn kracht en te hopen en te geloven, dat al wat ik tracht te doen Zijn werk en Zijn wezen is.

Dat zijn erg vrome woorden. Vrome woorden, vrienden, die niet in overeenstemming zullen kunnen zijn met uiterlijke vroomheid en schijnvroomheid. In de geest niet en als ik nog ooit op aarde zou moeten leven, ook daar niet. Maar die past bij uw tijd, zo goed als ze past bij mij en mijn wezen.

Geloof in jezelf, aan licht en aan goedheid en aan kracht. En ik durf u te verzekeren, dat als u de moed hebt om u open te stellen voor dit licht en voor deze kracht, dat u het hier op dit moment zelfs ervaart. Dat geloof ik niet alleen, dat wéét ik. En dan is al het andere onbelangrijk.

En als u dat moogt bereiken, vrienden, vergeet dan rustig wat ik u gezegd heb; dan heeft u een betere leidsman, een betere gids. En zou het niet zo zijn, overdenk dan wat ik u gezegd heb. Het kwam niet van mij. Het is uit een hogere en meer lichtende bron, dat verzeker ik u. Overdenk dit en zeg niet alleen: "Het komt me bekend voor." Of: "Zo denk ik er ook over." Maar zet het om in de praktijk zo goed als ge kunt. Dan zal ook deze avond met zijn vragen en zijn poging tot discussie hier en daar vruchten hebben afgeworpen, die voor ons allen goed zijn. En zou dit niet het geval zijn, dan heeft onze poging op zichzelf misschien toch ergens een contact met het goede, met God bevestigd.

Ik dank u voor uw aandacht en ik wens u allen verder een goede huisgang toe en - mag ik het zeggen - ergens diep in uzelf een geloof in god en in het goede, dat de wereld voor u blij kan maken, ondanks alles wat er aan de buitenkant schijnt te gebeuren.